

BASES PER UN MARC CATALÀ DE QUALITAT DE LES PRÀCTIQUES

Comitè Executiu – Barcelona, 15 de novembre de 2014

Les darreres reformes laborals, certs decrets i la Garantia Juvenil, posen amb força sobre la taula les pràctiques no laborals. Pràctiques que es realitzen al final dels estudis per tal de conèixer el funcionament d'una empresa relacionada amb els estudis que el/la estudiant ha cursat i millorar el bagatge i les capacitats del/la alumne. La realitat amb la que molts i moltes joves s'estan trobant però dista molt de la desitjada. Les pràctiques no laborals s'estan utilitzant per substituir llocs de treball convertint-se a més en una via perfecte per l'explotació laboral. Sense contracte, sense drets i amb un salari extremadament baix o inexistent. L'ús majoritari que s'està fent d'aquesta figura desnaturalitza la seva pròpia raó d'existència, i no podem acceptar-les com la via normal, generalitzada, i preferent d'accés al mercat de treball pels i les joves.

Freqüentment, els períodes de pràctiques es caracteritzen per una experiència de poca qualitat. Els i les alumnes realitzen tasques inadequades sense un seguiment adient per part d'un/a tutor/a i els continguts formatius tendeixen a ser insuficients. A més a més, moltes d'elles no tenen cap tipus de remuneració i els estudiants no reben protecció social.

Les múltiples modalitats de les pràctiques no laborals i les diferents normatives que es poden aplicar a les mateixes generen una inseguretat jurídica tant per les empreses com pels i les estudiants.

En el cas de l'Estat Espanyol, són pocs els convenis col·lectius on es fa referència a les pràctiques, i si s'hi fa referència és per explicitar el caràcter no laboral de les mateixes.

En definitiva, l'absència d'unes normes universals de qualitat debilita l'objectiu fonamental de les pràctiques: capacitar, formar i orientar professionalment als i a les estudiants.

El Consell de Ministres de la Comissió Europea va aprovar el passat 10 de març de 2014 la recomanació d'un Marc Europeu de Qualitat pels Períodes de Pràctiques de la UE. Aquest Marc havia despertat en la seva fase d'elaboració expectatives a les organitzacions juvenils europees i a altres agents socials sobre el fet que es normativitzessin les pràctiques de manera que hi hagués un veritable impacte sobre la qualitat de les mateixes. Malauradament, el resultat final que trobem no compleix gens aquestes expectatives, ja que aquest Marc és tan sols una breu llista de recomanacions no obligatòries que, a més, no donen resposta als principals reptes d'aquest camp.

El present Marc doncs, no gaudeix del consens entre les organitzacions juvenils europees ni entre altres agents socials i, en aquest sentit, s'han generat propostes coordinades per l'European Youth Forum (YFJ) per un veritable Marc que garanteixi la qualitat i la utilitat de les pràctiques.

És evident que aquesta precarietat de moltes de les actuals pràctiques que s'estan duent a terme a Catalunya està dinamitant una eina que hauria de contribuir a resoldre la dramàtica situació de l'atur juvenil per la via de la millora de l'ocupabilitat de les persones joves. Es fa necessari, doncs, que més enllà de donar suport a les reivindicacions que s'estan duent a terme en l'àmbit europeu fem un pas endavant per millorar la situació al nostre país.

És per tot això que el CNJC i les seves entitats reclamem un Marc Català de Qualitat de les Pràctiques que compleixi els criteris següents:

- Les pràctiques s'han de vincular a un programa educatiu específic.
- Les pràctiques no han de substituir llocs de feina i no es poden dur a terme tasques productives.
- El centre educatiu ha de monitoritzar i supervisar les pràctiques per tal que les tasques s'adeqüin als continguts del pla formatiu i no es cometin abusos. De la mateixa manera, els comitès d'empresa o en el seu defecte les organitzacions sindicals representatives han de tenir accés a la informació relativa als i les estudiants i als convenis bilaterals entre centre d'estudi i empresa.
- És imprescindible signar un conveni vinculant on es detalli el pla formatiu, els objectius, les tasques, la durada i els crèdits que s'assoliran per tal de garantir la seguretat dels i les joves en pràctiques de forma eficaç.
- Les despeses que es generin durant el període de pràctiques s'han d'abonar.
- És necessari que la persona jove estigui inscrita dins del règim de la Seguretat Social i que es preservin tots els seus drets socials.
- Cal que s'implementi un sistema que permeti acreditar i reconèixer les habilitats i aprenentatges obtinguts.
- S'ha de limitar el número d'estudiants en pràctiques per proveïdor.
- Cal que s'apliquin totes les normatives de seguretat laboral a les persones en pràctiques.
- En cas que es tracti de pràctiques remunerades, com a mínim la remuneració ha de ser el salari mínim interprofessional (SMI).
- Garantir que es contracti un percentatge mínim de persones joves en pràctiques.

A més a més, quan el CNJC aculli persones en pràctiques tindrà en compte tots els criteris que siguin aplicables, en coherència amb la demanda d'un Marc Català de Qualitat de les pràctiques.

Resolució presentada pel Secretariat del CNJC.